

Сарајево, 24.02.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 17.02.2020.- 21.02.2020.**

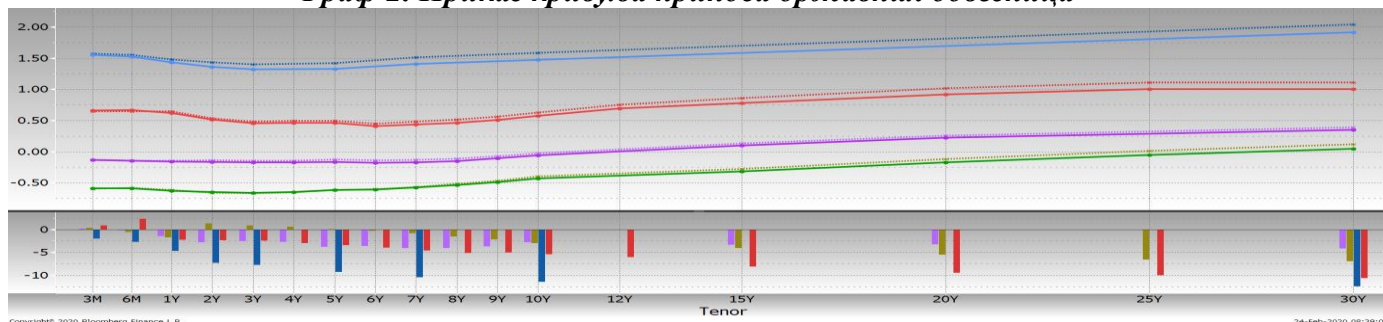
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	14.2.20	-	21.2.20	14.2.20	-	21.2.20	14.2.20	-	21.2.20	14.2.20	-	21.2.20
2 године	-0,66	-	-0,64	1,43	-	1,35	0,54	-	0,52	-0,13	-	-0,16
5 година	-0,62	-	-0,61	1,42	-	1,32	0,50	-	0,46	-0,12	-	-0,16
10 година	-0,40	-	-0,43	1,58	-	1,47	0,63	-	0,57	-0,03	-	-0,06

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	14.2.20	-	21.2.20
3 мјесеца	-0,562	-	-0,565
6 мјесеца	-0,585	-	-0,591
1 година	-0,597	-	-0,617

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 21.02.2020. године (пуне линије) и 14.02.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

Из ММФ-а је саопштено да остају при јануарским прогнозама према којима се очекује глобални привредни раст од 3,3% у овој години, што представља повећање у односу на 2,9% из 2019. године, али за 0,1% мање у односу на прогнозе из октобра прошле године.

ЕВРОЗОНА

Присутна неизвјесност због коронавируса утицала је на то да приноси обвезница еврозоне краћег и средњег рока доспијећа не забиљеже битније промјене у односу на претходну седмицу. Такође, током протеклог викенда појавиле су се информације о повећаном броју заражених у Италији. Пад приноса од око 3 базна поена забиљежиле су десетогодишње обвезнице. У мјесечном извјештају Deutsche Bundesbank смртоносни коронавирус је описан као „циклични силазни ризик“ за Немачку, те да ће њемачки извозници вјероватно претрпјети негативне посљедице због истог који пријети поремећајем глобалних ланаца понуде. С друге стране, министар финансија Немачке Scholz је изјавио да не види знакове уласка њемачке привреде у рецесију, те да Министарство остаје при прогнози раста БДП-а од 1,1% у 2020. години упркос ризицима који произилазе од коронавируса. Агенција за додјелу кредитног рејтинга Moody's је потврдила А2 рејтинг Ирске са стабилним изгледима.

Прошле седмице објављен је записник с јануарске сједнице УВ ЕЦБ према којем је упозорено на сигнале превеликог економског оптимизма, што се показало као тачно у времену када избијање

епидемије смањује наду да би у скорије вријеме могао бити забиљежен економски опоравак. Поред тога записник показује и да је ЕЦБ упозорила на потенцијалне трговинске проблеме, наводећи да би договор између САД и Кине могао коштати ЕУ извоза одређених производа као резултат „трговинске диверзије“. Такође, наведено је да САД и ЕУ и даље имају неразријешена питања у вези с тарифама. Као још један могући негативан исход наводе се и трговинске расправе на релацији ЕУ – Велика Британија које су сада на чекању, али које би могле довести до већих неслагања него што је то раније очекивано. Поновљено је да креатори монетарне политике морају процијенити утицај тренутних стимуланса (негативних каматних стопа и поновног увођења програма куповина обвезница) у смислу потенцијалних споредних ефеката, те да се ризици финансијске стабилности посебно „пажљиво прате“.

Главни економиста ЕЦБ Lane је крајем прошле седмице изјавио да очекује да ће се економија еврозоне опоравити од избијања коронавируса, што је умањило забринутост да се регион суочава с уласком у дугорочно успорење привреде, а што би могло захтијевати још једно смањење каматних стопа. Ипак, Lane је навео да пуни утицај ове болести остаје непознат, те да и даље представља силазни ризик све док се не суздржи. Lane је почетком седмице изјавио да су политике одговарајуће за базни сценарио побољшања услова током наредне једне до двије године, али да додатна смањења каматних стопа не могу бити искључена. Члан УВ ЕЦБ de Galhau је изјавио да је простор монетарне политике ограничен, те да види потребу да се фокус усмјери ка фискалној политици, уколико стимуланси буду потребни.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.) ФЕБ	-8,2	-6,6	-8,1
2.	ZEW индекс повј. инвеститора за 6 мјесеци – Њемачка ФЕБ	21,5	8,7	26,7
3.	GfK индекс повјерења потрошача – Њемачка МАР	9,8	9,8	9,9
4.	Индекс грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г) ДЕЦ	-	-3,7%	1,4%
5.	Биланс текућег рачуна – ЕЗ (у милијардама EUR) ДЕЦ	-	32,6	32,4
6.	Биланс текућег рачуна – Италија (у милијардама EUR) ДЕЦ	-	4,83	4,71
7.	Трговински биланс – Шпанија (у милијардама EUR) ДЕЦ	-	-2,09	-1,86
8.	Стопа инфлације – ЕЗ ЈАН	1,4%	1,4%	1,3%
9.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ ЈАН	1,1%	1,1%	1,3%
10.	Стопа инфлације – Финска ЈАН	-	1,0%	0,9%
11.	Стопа инфлације – Француска ЈАН	1,6%	1,7%	1,6%
12.	Стопа инфлације – Аустрија ЈАН	-	2,0%	1,7%
13.	Стопа инфлације – Италија ЈАН	0,5%	0,4%	0,5%
14.	Произвођачке цијене – Њемачка (Г/Г) ЈАН	-0,4%	0,2%	-0,2%
15.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.) ФЕБ	51,0	51,6	51,3
16.	Стопа незапослености – Холандија ЈАН	-	3,0%	3,2%

САД

Приноси на америчке обвезнице су током протекле седмице забиљежили пад за 8 до 11 базних поена у односу на претходну.

Прошле седмице је објављен записник с јануарске сједнице FOMC-а у којем је истакнуто да је настављен раст економских активности умјереним темпом, те да је тржиште рада и даље снажно. Такође, потрошња домаћинстава је окарактерисана као стабилна, док су пословне инвестиције и извоз још увијек слаби, првенствено због утицаја коронавируса, који представља нови ризик за изгледе глобалног економског раста. Креатори монетарне политике су истакли да је иста тренутно на одговарајућем нивоу, што је протумачено као сигнал да Фед вјероватно неће мијењати референтну каматну стопу у овој години, након прошлогодишња три смањења.

Предсједник Феда из Даласа Каплан је изјавио да је тренутни ниво референтне каматне стопе прикладан до краја ове године, иако су примјетни ризици епидемије која је парализовала дијелове Кине. Према његовим пројекцијама БДП ће у текућој години биљежити раст од 2% до 2,25%,

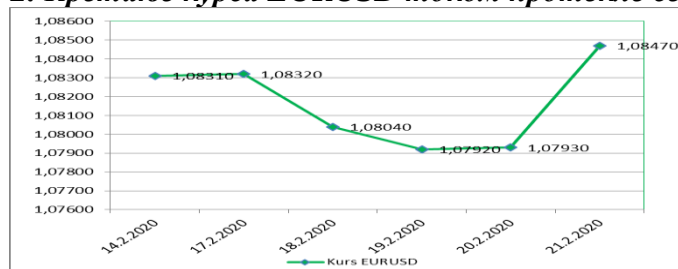
стопа незапослености ће бити смањена на 3,5% са 3,6%, а инфлација ће биљежити раст према циљаном нивоу од 2%. С друге стране, замјеник предсједника Феда Clarida је изјавио да забринутост због потенцијалних ефеката ширења коронавируса не би требало да утиче на промјену монетарне политике Феда. Наиме, Clarida је истакао да су темељи економије САД снажни, уз одржив раст, најјаче тржиште рада у посљедних 50 година, те стабилност цијена уз инфлацију која је близу циљаног нивоа.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс започетих кућа (М/М) ЈАН	-11,2%	-3,6%	17,7%
2.	Индекс грађевинских дозвола (М/М) ЈАН	2,1%	9,2%	-3,7%
3.	Водећи индекс ЈАН	0,4%	0,8%	-0,3%
4.	Захтјеви за хипотекарне кредите 14. ФЕБ	-	-6,4%	1,1%
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 15. ФЕБ	210.000	210.000	206.000
6.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења 16. ФЕБ	-	65,6	65,7
7.	Индекс продаје постојећих кућа (М/М) ЈАН	-1,8%	-1,3%	3,9%
8.	Индекс прерађивачког сектора Р ФЕБ	51,5	50,8	51,9
9.	Индекс услужног сектора Р ФЕБ	53,4	49,4	53,4
10.	Захтјеви за хипотекарне кредите 14. ФЕБ	-	-6,45	1,1%
11.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) ЈАН	1,6%	2,1%	1,3%

USD је благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст с нивоа од 1,0831 на ниво од 1,0847.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Нови главни преговарач Велике Британије за ЕУ Frost је одбио сугестије да Европски суд правде надгледа услове који су дизајнирани на начин да нити једна страна не подрива другу. Он је, такође, изјавио да Велика Британија неће учествовати у ЕУ програмима или агенцијама који би земљу ставили под јурисдикцију ЕУ. Frost је понудио за обје стране развијање модела слободне трговине попут оних које је ЕУ потписала с Канадом, Јужном Корејом и Јапаном. Преговарачки мандат ЕУ би требало да буде окончан до 25. фебруара.

Према очекивањима рејтинг агенције Moody's, Велика Британија ће у економском расту превазићи једино Италију и Јапан међу напредним економијама с обзиром на то да су очекивања економског раста за ову и 2021. годину задржана на нивоу од 1%.

Преговарач ЕУ за Брегзит Barnier је одбио захтјеве Велике Британије за успостављањем трговинског споразума попут оног који ЕУ има с Канадом, а који би ослободио Велику Британију ЕУ правила. Приликом обраћања, Barnier је истакао да таква понуда није у плану, те је примјетио да је премијер Велике Британије једино склопио споразум прије шест мјесеци везано за питање правила ЕУ у дијелу социјалне и еколошке регулативе након транзиционог периода.

На самиту ЕУ лидери су настојали да пронађу начин да покрију недостатак од 75 милијарди USD у буџету који ће недостајати због изласка Велике Британије из блока, након што је Меркел предводила главне земље које доприносе буџету у одбијају приједлога којим би требали у буџет уплатити неколико милијарди више. Састанак је у петак завршен с дубоким подјелама међу учесницима самита, те је предсједник Европског савјета Michel морао признати да ће бити

потребно више времена за договор. Часопис Guardian је објавио да је повећана забринутост након што је премијер Johnson наложио преговарачком тиму за Брегзит, на челу с Frostom, да изнађу план којим ће „заобићи“ протоколе Сјеверне Ирске у дијелу споразума о повлачењу из ЕУ, а који укључује провјере добара и хране који се извозе из Велике Британије у Сјеверну Ирску. Бивши амбасадор Ирске у ЕУ McDonagh је изјавио да би преиспитивање таквих околности могло имати озбиљне посљедице укључујући и ризике за будући споразум с Вашингтоном, гдје постоји значајна подршка Ирске.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене куће (Г/Г)	ФЕБ	-	2,9%	2,7%
2.	Захтјеви незапослених за помоћ	ЈАН	-	5.500	2.600
3.	Просјечне седмичне зараде	ДЕЦ	3,0%	2,9%	3,2%
4.	ILO стопа незапослености (квартално)	ДЕЦ	3,8%	3,8%	3,8%
5.	Инфлација (Г/Г)	ЈАН	1,6%	1,8%	1,3%
6.	Малопродаја (Г/Г)	ЈАН	0,6%	0,8%	0,9%
7.	PMI прерађивачки сектор Р	ФЕБ	49,7	51,9	50,0
8.	PMI услужни сектор Р	ФЕБ	53,4	53,3	53,9

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,83011 на ниво од 0,83707, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3047 на ниво од 1,2964.

ЈАПАН

Забринутост због ширења коронавируса је била кључни фактор који је протекле седмице утицао како на глобална, тако и на финансијско тржиште у Јапану, те су приноси на јапанске обвезнице смањени за 3 до 4 базна поена на седмичном нивоу. Гувернер BoJ Курода је изјавио да је BoJ спремна размотрити додатно ублажавање монетарне политике уколико ширење коронавируса буде значајније утицало на јапанску економију и кретање цијена. Из агенције за додјелу кредитног рејтинга Moody's је упозорено да ће коронавирус имати јак утицај на кинеску и јапанску економију, те је истакнуто да ће се економија Јапана незнатно опоравити са стопом раста од 0,3% у текућој години.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

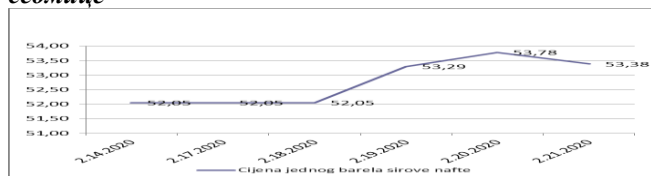
Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) Р	IV квартал	-1,0%	-1,6%	0,1%
2.	Стопа инфлације (Г/Г)	ЈАН	0,7%	0,7%	0,8%
3.	Трговински биланс (у млрд JPY)	ЈАН	-1.684,8	-1.312,6	-154,6
4.	Извоз (Г/Г)	ЈАН	-7,0%	-2,6%	-6,3%
5.	Увоз (Г/Г)	ЈАН	-1,8%	-3,6%	-4,9%
6.	Индекс укупне индустријске активности (М/М))	ДЕЦ	0,3%	0,0%	0,9%
7.	PMI индекс прерађивачког сектора Р	ФЕБ	-	47,6	48,8
8.	PMI индекс услужног сектора Р	ФЕБ	-	46,7	51,0
9.	Индустријска производња (Г/Г) F	ДЕЦ	-	-3,1%	-8,2%
10.	Искоришћеност капацитета (М/М) F	ДЕЦ	-	-0,4%	-0,3%
11.	Основне машинске поруџбине (Г/Г)	ДЕЦ	-0,7%	-3,5%	5,3%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 118,95 на ниво од 120,99. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 109,78 на ниво од 111,61.

НАФТА И ЗЛАТО

Њујоршка берза нафте у понедјељак је била затворена због празника у САД. Током протекле седмице цијена нафте је забиљежила благи раст. Почетком седмице цијена нафте се одржавала на нивоу од око 52 USD за један барел, углавном под утицајем економских података с краја претходне седмице који су показали да економија САД дјелује на dobrim основама. Ипак, могућности раста цијене нафте су ограничене како недостају најаве ОПЕС+ о даљем смањењу обима производње. Средином седмице САД су увеле санкције највећем произвођачу нафте у Русији компанијом Rosneft PJSC због одржавања везе с предсједником Венецуеле и државном нафтном компанијом ове земље, а што је појачало неизвјесности око извоза нафте. С друге стране, немири у Либији представљају пријетњу извозу нафте, те су тако ове вијести имале снажнији утицај на кретање цијене овог енергента него очекивани ефекти коронавируса. Овакве околности су дале подстицај расту цијене нафте. Наредног дана цијена нафте је наставила да биљежи благи раст под утицајем напора Кине да подстакне економију, али и под утицајем смањења броја нових случајева коронавируса. Такође, очекивања слабијег извоза нафте из Либије и Венецуеле су утицала на цијену. Крајем седмице цијена нафте је забиљежила пад како се коронавирус почео ширити у другим земљама ван Кине. На затварању тржишта у петак цијена једног барела нафте је износила 53,38 USD (49,21 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 2,56%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.584,06 USD (1.462,52 EUR). Почетком седмице Народна банка Кине је интервенисала на тржишту с циљем лимитирања утицаја коронавируса на економију, што је имало благи утицај на пад цијене злата. Током трговања, у уторак, цијена злата је пробила ниво од 1.600 USD по унци након што је Apple нагласио утицај коронавируса на њих, као и на глобалну економију, а што је потакнуло инвеститоре да трагају за активама које носе ниже ризике. До краја седмице цијена злата је наставила да биљежи раст и одржавала се на нивоу преко 1.600 USD по унци јер инвеститори још увијек нису сигурни у посљедице које ће имати корона вирус на економију. ММФ је упозорио да се утицај овог вируса већ осјети у Кини, док би даље ширење ка другим земљама могло да угрози ионако крхак глобални раст. У ноти која је припремљена званичницима Г20, један глобални кредитор је указао на бројне ризике са којима се суочава глобална економија укључујући и ширење коронавируса, као и поновно јачање тензија на релацији Кина-САД те климатске катастрофе. Goldman Sachs очекује да би цијена једне fine унце злата могла да се повећа преко 1.850 USD уколико се неизвјесности због коронавируса наставе и у другом кварталу. Према истом извору, цијена овог племенитог метала ће вјероватно у једном моменту достићи ниво од 1.750 USD по унци уколико се настави забринутост због коронавируса у првом кварталу. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.643,41 USD (1.515,08 EUR). Цијена злата је на седмичном нивоу забиљежила раст од 3,75%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

